

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świąt czynnych.

BIURO REDAKCJI I EKSPEDYCJA ul. Chorążczyzna 31.
ADMINISTRACJA ul. Podwałe 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dzienników S. SOKOŁOWSKI I SKA Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.690.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji

40 Mk

PRENUMERATA:

	miesięcznie
we Lwowie bez dostawy	850 - Mk.
we Lwowie z dostawą	950 - Mk.
z przesyłką pocztową w Polsce	950 - Mk.
z przesyłką pocztową w innych państwach	1600 - Mk.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwałe 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 i biuro S. Sokołowski i Ska ulica Jagiellońska 7.

Lekcja moralności obywatelskiej.

Warszawski „Journal de Pologne” w artykule pt. „Sens moralny przesilenia” daje kilka uwag, niepozabawionych głębi, choć wyrażonych w lekkiej francuskiej formie.

Już w VI. wieku — pisze — cesarz Maurycy charakteryzował ludy słowiańskie jako „ethna micela kę anarchica”, ludy waśniące się i nie umiejące organizować władzy. Obecne przesilenie rządowe w Polsce dowodzi, zdaniem francuskiego organu, że Polacy zachowali najczystsza krew słowiańska. Czesi, pod wpływem Niemców, zgermanizowali się duchowo. Ruś pod najazdem mongolskim zatraciła całkowicie dawny charakter narodowy. „Absolutyzm i skłonność do bogacenia się łupieżą cudzego mienia zastąpiły dawne wrodzone cechy.”

W Polsce natomiast od początku jej istnienia, „Słowianin podskubywał ustawicznie pióra białego orła”. Aż zapłaciła Polska za to upadkiem i niewolą. Dziś jest to samo. Od początku wojny Polacy podzielili się na dwa, wzajem zwalczające się obozy. Odzyskanie niepodległości nie złagodziło tych przeciwieństw i jesteśmy świadkami paradoksalnej wprost sytuacji: lewica wbrew zasadniczemu swym postulatowi walczy o ugruntowanie silnego rządu — prawica natomiast, w przeciwieństwie do swych konserwatywnych zasad usiłuje obalić władzę centralną i uczynić suwerennym Sejm, powołany na najbardziej demagogicznych podstawach. Oczywiście przyczyną tego postępowania „przeciw naturze” są sympatie i antypatie do osoby Naczelnika Państwa.

Tu przedstawiając w krótkości przebieg przesilenia „Journal de Pologne” wypowiada się stanowczo za potrzebą dla Polski silnego rządu i twierdzi, że skoro rząd odpowiedzialny jest przed Sejmem, logiczną rzeczą byłoby Naczelnikowi Państwa zostawić inicjatywę powoływania rządu. Ale w Polsce idzie wszystko po dawnemu.

„Naczelnik Państwa ograniczony do roli reprezentacyjnej, a stanowisko prezydenta ministrów, prawie obieralne, staje się podczas każdego przesilenia przedmiotem walk otwartych i intryg partyjnych”.

„Polska stacza się po niebezpiecznej pochyłości” — twierdzi „Journal de Pologne”, a nazywa to ona słowami jednego z wybitnych swoich publicystów „zwycięstwem ideji parlamentarnej”. Czyż nie jest to raczej tryumf fatalnego „micela kę anarchica”.

I dostajemy na końcu od cudzoziemca następującą lekcję moralności obywatelskiej.

„Pewien fakt powinien służyć Polakom za naukę i ostrzeżenie. Mimo wszystkich klęsk, w jakie bolszewicy pogrążyli Rosję, w momencie, gdy wojska czerwone ruszyły, by odzyskać Polskę, Ukrainę, Finlandję itd., zabiły serca wszystkich Rosjan, najbardziej wrogo usposobionych dla bolszewików, zarówno u nich w kraju, jak zagranicą. Ich pomoc, ich sympatie były na usługi armji rosyjskiej. „Bo za bolszewikami jest sprawa Rosji” — mówili. „Biali” służyli interesom „czerwonych”, choć zwycięstwo zapewnić mogło tryumf ich nieprzejednanym wrogom.

Otóż istnieje także „Sprawa Polski” i unika-

nie dawnych błędów jest jednym z najpilniejszych jej nakazów”.

Zawrzała „Gazeta Warszawska” na powyższy artykuł „Journalu”. „Nowy Belwederczyk” i to po tej stronie, po której Narodowa Demokracja wyłącznie posiadać miała zaufanie.

Istotnie to stanowisko organu zbliżonego do poselstwa francuskiego w Warszawie świadczy między innymi, że wbrew intencjom entec-

kim, dymisja Skirmunta nie tylko nie jest wynikiem antyfrancuskiego zwrotu polityki polskiej, ale że raczej zbyt gietkość polityczna p. Skirmunta mogła doprowadzić do ochłodzenia polsko-francuskich stosunków i że linia jego postępowania w Genewie, co do której zresztą i endecja żywiła swego czasu poważne niepokoję, umożliwiła mu dalsze pozostanie na stanowisku Ministra spraw zagranicznych.

Układ polityczny polsko-francuski.

Warszawa. (PAT.) W dniu 27. czerwca w roku i konwencji handlową polsko-francuską z Paryżu nastąpiła wymiana dokumentów, ratyfikujących posko-francuski układ polityczny z 1921 dnia 26. lutego 1922.

Gromadzenie sił sowieckich w okolicy Pskowa.

Paryż. (PAT.) Radio. „Times” donoszą, że bolszewicy gromadzą znaczne siły wzdłuż granicy estońskiej w okolicy Pskowa.

Nowi ministrowie.

INŻ. GABRYEL NARUTOWICZ.

Urodził się w r. 1865 na Żmudzi. W Libawie skończył niemieckie gimnazjum klasyczne, w Petersburgu wyższe studia matematyczne. W r. 1891 otrzymał dyplom inżyniera na politechnice w Zurichu. Od 1891 do 1892 pracuje przy budowie kolei w Szwajcarii, od 1892 do 1894 jest kierownikiem miejskiego biura wodnego i kanalizacyjnego w Saint Gallen. W r. 1895 jest kierownikiem sekcji przy korekcji Renu na granicy szwajcarsko-austriackiej. W tymże roku zakłada własne biuro inżynieryjne w Saint Gallen, które przeprowadza cały szereg prac inżynieryjnych. Jednocześnie jest doradcą technicznym miasta Zurichu, oraz radcą prawnym i technicznym rządu szwajcarskiego. W r. 1920 przybywa do Polski, gdzie obejmuje ministerstwo robót publicznych w rządzie Witosa. Tę samą tekę piastuje w rządzie Ponikowskiego. Obecnie mianowany Ministrem spraw zagranicznych.

„Kurier Polski” pisze o nim: P. Narutowicz reprezentował wraz z p. Skirmuntem Polskę w Genewie, gdzie właśnie szczerze pokojowy, pojednawczy, wszelkie hazardy i awantury wykluczający kierunek naszej dyplomacji zaznaczył się

w obliczu całego politycznego świata Europy w sposób niezmiernie wyrazisty. P. Narutowicz, który w obradach tego wielkiego areopagu narodów wybitnie zajął stanowisko, może o sobie powiedzieć, że dzieła utrwalenia takiego właśnie sądu o naszej polityce zagranicznej „magna pars fuit” (był wielką częścią). Mniemamy, że znać to i powiedzieć głośno byłoby patriotycznym obowiązkiem tych nawet, którzy zdecydowani są zwalczać gabinet p. Śliwińskiego.”

PROF. DR. WACŁAW MAKOWSKI.

Ur. w Wilnie 1880 r. Wykształcenie gimnazjalne i uniwersyteckie otrzymał w Warszawie. W r. 1902 ukończył studia prawne. Do r. 1915 pracuje jako obrońca, podejmując z zapałem i często bezinteresownie obronę więźniów politycznych. Wydaje nadto szereg prac poświęconych teorii prawa kryminalnego. W r. 1917 mianowany przez Tymcz. Radę stanu dyrektorem depart. sprawiedliwości. W r. 1918 w gabinecie Moraczewskiego zostaje kierownikiem Min. sprawiedliwości. Po upadku gabinetu M. pracował jako docent uniwersytetu warsz., a następnie jako profesor zwyczajny wykładał teorię prawa kryminalnego. Obecnie mianowany Ministrem sprawiedliwości.

Oddział Likwidacji Demobilu Wojskowego

sprzedaje: „DEMAT” sprzedaje:

Samochody, odpadki wełniane, bawełniane i papierowe, szmate białe, lokomobile, kotły, igły do maszyny w Warszawie.
Skóra, czapki, odpadki papierowe i parczane, naczynia aluminiowe, dynamometry, szpadle, pompy, latarnie i szkło okienne, wozy i ich części w Grudziądzu.
Motory benzynowe, kabel ziemny, obręcze żelazne we Lwowie.
Wełna, urządzenie fabryki wody sodowej w Łodzi.

Szczegóły patrz:

„Demobil” zeszyt 39-ty.

Termin składania ofert 19. lipca 1922 r.

Miała wojna na Górnym Śląsku.

POTYCZKA W ZABRZU.

Opole. (PAT.) Zajście w dniu 29. czerwca między Niemcami a żołnierzami francuskimi przedstawia się następująco. O godz. 4 wieczorem grupa Niemców poczęła rabować mieszkania, zajęte przez Polaków, którzy zwrócili się do posterunku francuskiego o pomoc. Podoficer francuski z 4 żołnierzami i 4 policjantami zmusił napastników do ucieczki; napastnicy przyłączyli się do bandy uzbrojonej, liczącej 100 osób. Banda rozpoczęła ogień do żołnierzy francuskich. Na odgłos strzałów na pomoc przybył posterunek, a dowództwo francuskie zarządziło wysłanie kompanii piechoty oraz sekcji polowych karabinów maszynowych. Wywiązała się formalna bitwa, w której zginął jeden żołnierz francuski, a trzech zostało ranionych. Po stronie niemieckiej było 17 zabitych oraz 2 dzieci, które zginęły poza linią francuską od kul niemieckich. Władze sojusznicze zarządziły śledztwo.

ATAK NA PAWLÓW.

Katowice. (PAT.) W sobotę nad ranem zaatakowali orgeschowcy na pograniczu polskim gminę Pawłów, leżącą po stronie polskiej. Kiedy siły miejscowej ochrony okazały się za słabe, zwrócono się o pomoc do robotników w Bielkowicach. Wywiązała się strzelanina z broni ręcznej i ciężkich karabinów maszynowych. Ostatecznie atak odparto. Po obu stronach jest kilkunastu zabitych i ranionych. Wobec ciągłych ataków wysłano na pogranicze górnośląskie silniejsze oddziały wojsk polskich.

ŻOŁNIERZE NIEMIECCY W SZEREGACH ORGESCHOWCÓW.

Katowice. (PAT.) Nowi uchodźcy przybyli dziś z powiatu oleskiego zeznali, że w napadach band orgeschowców biorą udział żołnierze niemieccy z Reichswehry, stacjonowanej tam od wtorku. Żołnierze wymuszają od ludności polskiej pieniądze, biją i wypędzają.

O WYPADKACH W ZABRZU.

Paryż. (PAT.) WBK. Agencja Havasa rozgłosiła o wypadkach w Zabrze następujący komunikat: Francuski patrol interweniował, chcąc przeszkodzić Niemcom w wyrzuceniu na ulicę ruchomości nieobecnych w mieście Polaków. Patrol został przyjęty przez Niemców ogniem karabinów ręcznych i maszynowych, przyczem zginął 1 Francuz, a 3 zostało ranionych. Komenda wojskowa powiadomiona o wypadkach, wysłała natychmiast oddział piechoty i oddział karabinów maszynowych na pomoc patrolowi. Po stronie niemieckiej jest 11 zabitych, których tożsamości nie można było stwierdzić. Większość zabitych trzymała jeszcze rewolwery w rękach.

KARA ŚMIERCI.

Wrocław. (PAT.) „Oppelner Nachrichten” donoszą: Międzysojuszniczy sąd polowy skazał przywódcę znanej bandy Pawła Górkę oraz 2 członków bandy, robotników kopalnianych na karę śmierci za to, że uwięzili i zastrzelili w dniu 5. maja 1920 angielskiego sierżanta w Nowej Wsi koło Katowic.

W Sejmie Gdańskim.

SAHM O STOSUNKU DO POLSKI.

Gdańsk. W sejmie gdańskim rozpoczęła się dyskusja nad budżetem na rok 1923. Przy tej okazji prezydent Sahn wygłosił dłuższą mowę poświęconą głównie stosunkom między Gdańskiem a Polską. Mówiąc o tem, że Gdańsk ma być bazą morską lub morską, oświadczył, że Gdańsk na to się nigdy nie zgodzi. W sprawach, w których chodzi o śmierć lub życie, nie może być mowy o żadnym kompromisie. Inne kwestje Gdańsk gotów jest pokojowo załatwić. W sprawie kontroli administracji Wisły istnieje możliwość porozumienia. Sprawa wydalania obywateli polskich nie została jeszcze rozstrzygnięta.

Ze szczególnem zadowoleniem Sahn podniósł fakt mianowania w Gdańsku delegata apostolskiego. Mówiąc o sprawach gospodarczych oświadczył, że Polska zawierając traktaty handlowe z innymi państwami powinna przed zawarciem traktatu wysłuchać opinii gdańskiej. Gdyby wiadomość o traktacie francusko-polskim sprawdziła się, byłoby to naruszeniem konwencji polsko-gdańskiej, gdyż Gdańsk nie został poprzednio wysłuchany i senat musiałby podjąć odpowiednie kroki.

Na tem samym posiedzeniu sejmiku senator Volkmann omawia sprawy finansowe. W najbliższym czasie potrzebne będzie podwyższenie podatków dla pokrycia niedoborów. Budżet na rok 1922 przyniesie deficyt około 100 milionów mk.

O Polaków w więzieniach litewskich.

Warszawa. (PAT.) Z powodu noty delegata polskiego w sprawie więźniów kowieńskich, delegat litewski p. Sidzikaukzaz złożył prezesowi rady Ligi Narodów notę, zawierającą gołostowne zaprzeczenie czynionych rządowi kowieńskiemu zarzutów. W odpowiedzi delegat polski prof. Askenazy wystosował do prezesa Rady Ligi Narodów notę następującą:

Panie Przewodniczący! Otrzymałem kopję noty z dnia 14. maja br., adresowanej do Waszej Ekscelencji przez delegata litewskiego przy Lidze Narodów, który następnie jako Charge d'affaires zażądał dnia 31. maja, aby ją opublikowano. Mam honor z tego powodu uczynić następującą uwagę:

I. Autor noty mówi o „rzekomych” jeńcach polskich wziętych w Kownie. Ponieważ sam on potwierdza fakt wzięcia tych jeńców, a więc za „rzekomą” uznaje polskość tych nieszczęśliwych. Jest to prawdopodobnie zgodne ze zwykłym sposobem postępowania rządu kowieńskiego. Rząd ten, który w notach swych przyznaje się do zmarłych wielkich ludzi Polaków, zaprzecza polskość 250 tysięcy Polaków, którzy zamieszkują obecnie na terytorjum kowieńskim, a których przodkowie od 5 wieków mieszkali tam, gdzie od trzech lat dopiero istnieje państwo litewskie. Jednakże w danym wypadku trzeba mieć odwagę, aby nazwać „rzekomymi” tych męczenników, którzy umierają w kazamatach kowieńskich za swoją narodowość polską.

II. Miałem już zaszczyt przedstawić Radzie

faktyczne daty, oraz nazwiska, które niezbicie dowodzą wyraźnej niedokładności zaprzeczeń litewskiego ministra spraw zagranicznych odnośnie do rozpaczliwego położenia jeńców polskich w Kownie. Autor noty, nie podając żadnych dowodów przeciwnych, ogranicza się obecnie do podtrzymywania ze wszystkich sił prawdomówności swego ministra. Zauważyć należy, że usiłowania najbardziej godne uznania p. charge d'affaires litewskiego na korzyść swego ministra nie zdołają zastąpić jednego dowodu realnego.

III. Zważywszy na niemożność skrycia lub obrony przed opinią świata cywilizowanego niehumanitarnego traktowania nieszczęśliwych więźniów polskich, autor noty stara się wyplatać z całej sprawy za pomocą zwykłych precedensów. W tym celu posługuje się dwoma pretekstami:

a) że żaden obywatel polski nie jest obecnie więziony w Kownie,

b) że zwrócenie się Polski do Ligi Narodów na korzyść tych nieszczęśliwych stanowi ponowne niedopuszczalne mieszanie się Polski do spraw wewnętrznych Litwy. — Wystarczy zauważyć z tego powodu, że:

a) rząd litewski odmawia do tej pory Polakom, zamieszkałym na Litwie kowieńskiej prawa opcji na korzyść Polski, prawa niezaprzeczalnego, z którego Litwini, pochodzący z Polski, korzystali w całej rozciągłości na rzecz Litwy,

b) że na zebraniu Ligi Narodów w dniu 17. maja 1922 w kwestji noty polskiej z dnia 10. maja o prawie opcji Polaków na Litwie, członek Rady

p. Leon Bourgeois, zwrócił specjalną uwagę na doniosłość żądania Polaków, domagających się przyznania prawa opcji, prawa, które istnieje w większości traktatów o mniejszościach narodowych, a w szczególności w traktacie z Polską. Nastawał p. Leon Bourgeois również na to, aby kwestja stała się jak najszybciej przedmiotem rokowań pomiędzy obu państwami (protokół 18 posiedzenia Rady Ligi Narodów). Rada na temże posiedzeniu wyraziła nadzieję, że ważna ta sprawa zostanie uregulowana za zgodą obu stron. W tym stanie rzeczy widocznem jest, że nie można przesądzać o istnieniu tej liczby jeńców polskich na Litwie przedtem, niż Polacy zamieszkali w tym kraju skorzystają z tego prawa lub wyrzekną się go. Muszę dodać jeszcze, że niektóre wyrazy noty, jak „obecnie” i „więźniach kowieńskich” dają jedynie do skrycia przed Radą samego faktu, oraz że jeszcze w innych więzieniach po za więzieniem kowieńskim znajduje się wielu więźniów politycznych, których polskość nie ulega żadnej wątpliwości. Ad b) że wskutek tego zwrócenie się rządu polskiego do Rady Ligi Narodów w kwestji więźniów polskich, męczonych od trzech lat w więzieniach litewskich, ginących tam i tych, których głos nie dojdzie świata cywilizowanego, są bezwzględnie uzasadnione prawnie i faktycznie powyższymi okolicznościami. Są one również uzasadnione wedle litery brzmienia paktu, który ustala, że niemieszanie się jednego państwa w sprawy drugiego zastrzega jednak każdemu członkowi Rady Ligi prawo zwracania uwagi na wszelkie okoliczności o charakterze wyjątkowym, mogącym wpłynąć na stosunki międzynarodowe. Nie ulega wątpliwości, że nieludzkie postępowanie rządu kowieńskiego względem więźniów polskich należy całkowicie do tej kategorii i stwarza poważne i nie mogące być tolerowane pogwałcenie zasad ludzkości, na jakich opiera się szlachetna instytucja Ligi Narodów. Także nie może być wcale kwestjonowany obowiązek rządu polskiego, który mu każe uprzedzić o niem Ligę Narodów. Nota źle umotywowana, nie treściwa i niejasna delegata litewskiego uwydatnia prawdziwe intencje rządu kowieńskiego, który na nieszczęście zdradza brak dobrej woli do zlikwidowania smutnej tej sprawy, zważywszy, że posługuje się tylko wykrętami. Dlatego pismo p. Sidzikaukzaza z dnia 21. maja powinno być uznane jako dowód niezbity, pobudzający do niezwłocznego wykonania wyroku Rady Ligi Narodów z dnia 17. maja br. — Proszę przyjąć, Panie Przewodniczący, wyrazy mego poważania. Podpisany. Askenazy, delegat polski do Rady Ligi Narodów.

Z nad Zbrucza.

Korespondent Agencji Wschodniej z pogranicza nad Zbruczem donosi: Na skutek rozkazu Trockiego władze sowieckie na Ukrainie przeprowadziły w czasie między 2—15. czerwca rejestrację obywateli niem. i austr. pochodzących z obszarów, ustalonych powojenną linią graniczną. Rejestracja dotyczyła osób od lat 15—40. Osoby cywilne obarczone rodziną i chcące wyjechać do ojczyzny otrzymały pozwolenie na wyjazd na koszt rządu sowieckiego drogą na Odesę—Tryjeść. Niemców, służących w armii sowieckiej zbierano po rejestracji w grupy po 100 ludzi i pod przewodnictwem komisji z trzech (składającej się z komisarza sow., komendanta transportu i 1 Niemca z grupy instruktorów, przybyłych z Rosji), odsyła się na koszt rządu w kierunku na Moskwę i Piotrogród. Młodych cywilnych Niemców i Austriaków, chcących pozostać w Rosji, transportuje się również we wspomnianym kierunku, oraz do Smoleńska. Według pogłosek krążących w wojskowych urzędach sow., ma się organizować z Niemców w Rosji osobne oddziały wojskowe oraz oddziały czerwonej żandarmerji.

Do wszystkich prawie miast Ukrainy nadchodzą z Odessy wielkie transporty towarów, jak kukurydzy, pszenicy, ryżu, skóry, manufaktury i tłuszczu. Handel odbywa się najczęściej w drodze wymiany. Przybyło tu wielu Bułgarów, którzy zakładają piekarnie i cukiernie. Kupcy niemieccy z Moskwy dostarczają narzędzia rolnicze.

czych. Syndykat rolniczy założony w Kijowie ustanowił na narzędzia rolnicze ceny następujące: pług parokony 5 rubli złotem, pług dwuskibowy 8 rubli złotem, młynek do czyszczenia zboża 10 rubli złotem, siewczarnia na 6 noży 10 rubli złotem, wiadro cynkowe 1 rubel srebrem, niecykowane 80 kopiejek srebrem. Pługi parowe, lokomobile, maszyny i młocarnie wymienia się na surowiec. Soli, nafty i benzyny dostarcza się drogą prywatną z Odessy. Na pograniczu Złucza ruch handlowy słaby. Uprawia się tu głównie handel złotem i srebrem, przekazywanym do sprzedaży przez instytucje „Wmiesztorgu“ (urząd dla handlu z zagranicą), która ostatnio uległa reorganizacji.

Przegląd polityczny.

(„Ustępność“ sowietów. — Następstwa zamordowania Rathenaua. — W Irlandji dalej krew płynie.)

Jak dotąd, konferencja w Hadze sprawia wrażenie, iż zebrała się wyłącznie po to, by przed jej forum przedstawiciele sowietów mogli wyluszczyć, czego im potrzeba dla podniesienia Rosji, którą zdruzgotali — jakoteż, aby Europa mogła zastanowić się, w jaki sposób uczynić tym żądanom zadość. Toczą się targi. Jako maksymaliści delegaci sowieccy postawili żądania maksymalne, państwa zaś zachodnie grzecznie ich proszą, aby coś z tego ustąpili. Jakoż Litwinow wielkodusznie oświadczył na ostatnim posiedzeniu komisji kredytowej, że istotnie gotów zdecydować się na to ustępstwo. Specjalna komisja sowiecka w Rosji okroiła pierwotne żądania rzekomo według miary najistotniejszych potrzeb. Kredyty mają być użyte jedynie na pokrycie projektowanych zamówień za granicą. Ten ostatni szczegół wysunięty został niewątpliwie na przynętę — chociaż w gruncie nie zmienia rzeczy. Na jedno bowiem wyjdzie, czy państwa mają dać Rosji do rąk gotówkę, czy też towary z tą gotówką równoważne. Wygodniej nawet sowietom wprost dostać towar — nad kwestją zapłacenia go niechaj sobie potem suszą głowę wierzyciele.

*

Pisma sjonistyczne wietrzą, że wśród przyczyn, które wywołały zamordowanie Rathenaua nie najpośledniejszym było żydowskie tego polityka pochodzenie. Jak mało moment ten brany był w rzeczywistości w rachubę, dowodzi niepowoływanie się nań przez jedną ani drugą stronę. O żydowskim pochodzeniu Rathenaua ogół dowiedział się dopiero z pism sjonistycznych.

Rathenau zginął nie dlatego, że był żydem, jeno dlatego, że reakcja uważała go za jedną z przeszkód dla osiągnięcia swych celów. Teraz po tragicznym skonie tego polityka wszystkie żywioły republikańskie w Niemczech konsolidują się dla zgnięcia zakusów monarchistycznych obozu nacjonalistycznego. Na ogół przycichł on wobec nagonki, niewszędzie jednak i niezupełnie. Tak np. rektor Uniwersytetu w Berlinie zakazał urzędzenia uroczystości żałobnej ku czci Rathenaua, gdyż większość studentów, nacjonalistycznie usposobiona, podniosła protest przeciw uroczystości. We Flensburgu znowu oficerowie „republikańskiej“ szkoły wojskowej urządzili w kasyjne wojskowe uroczystości, w czasie której sławili morderców Rathenaua i wznosili okrzyki na cześć byłego cesarza oraz przyszłej monarchji.

Ze na monarchistów niemieckich przyszły teraz ciężkie czasy, nie da się zaprzeczyć. Projektowana przez rząd ustawa o ochronie republiki ma wszelkie szanse przejścia. Głosowanie nad nią odbędzie się w środę. Spodziewają się, że ustawa przyjęta zostanie większością dwu trzecich. Obliczenie to wskazuje, że jednak monarchiści reprezentują znaczną siłę. Ażeby bowiem ową przypuszczalną większość uzyskać, trzeba było dopiero połączenie się socjaldemokratów z tzw. socjalistami niezawisłymi o zabarwieniu komunistycznym i to kosztem przyznania im dwu miejsc w gabinecie. Grozi to ściąganiem innego niebezpieczeństwa w miejsce tego, które ma być zażegnane, otwiera szranki znowu ideom komunistycznym, których powściągnięcie swego czasu tyle kosztowało wysiłków. Wśród tego organizu-

je się już trybunał dla obrony republiki. Weszli w jego skład między innymi b. prez. Ferenbach i b. minister Wiessen.

Policja niemiecka tym razem naprawdę energicznie wzięła się do tropienia sprawców zbrodni. Aresztuje na prawo i na lewo, dojad około 100 osób osadziła w więzieniach. Między innymi aresztowano fabrykanta Küchenmeistera, który spiskowcom dostarczył automobilu, świadom dla jakiego celu. Skonfiskowano przy tem u niego „tylko“ dwa miotacze min, 6 ciężkich i 4 lekkie karabiny maszynowe, 150 karabinów ręcznych, 30 skrzyń z amunicją i urządzenie telefoniczne. Cała ta broń była zamurowana a należała do organizacji „Consul“.

Najważniejszym wszakże sukcesem policji jest to, że udało się jej przejąć dokładną listę członków owej organizacji. Lista obejmuje 750 nazwisk. Przeciwko wszystkim pomieszczonym na niej osobom wdrożono dochodzenia, a część z nich aresztowano. Do Berlina przybył prezydent policji ze Szczecina i odbył dłuższą konferencję z prezydentem policji berlińskiej.

*

Pomimo zajęcia pałacu sprawiedliwości w Dublinie, głównej warowni republikanów irlandzkich, walki bynajmniej nie ustały. Na ulicach Dublina barykady. Powstanie rozszerza się na hrabstwa zachodnie i południowe. Jak w tych warunkach zebrać się będzie mógł nowy parlament irlandzki, zwołany na 15. bm., niewiadomo.

Kredyt na zakup demobilu wojskowego.

Warszawa. (PAT.) Oddział likwidacji demobilu wojskowego Demat przy ministerstwie przemysłu i handlu komunikuje: Celem przyspieszenia likwidacji demobilu wojskowego, prowadzonej przez Demat, uzyskało ministerstwo przemysłu i handlu znaczniejsze fundusze na udzielenie kredytu przy zakupie większej ilości obiektów. Kredyt ten przyznawany jest zrzeczeniem zdemobilizowanych, związkom komunalnym, kooperatywom, warsztatom i poszczególnym firmom na podkład wekslowy wzgl. hipoteczny na przeciąg 6 do 9 miesięcy. Dotychczas udzielono około 100 milionów kredytu, głównie przy likwidacji działu samochodowego. Ma to ten skutek, iż sprzedaż postępuje raźniej i unika się zbędnego pośrednictwa spekulantów, co ożywia znacznie ruch warsztatów reparacyjnych. Kredyt udzielany jest przez centralę Dematu na skutek opinii istniejących przy poszczególnych oddziałach rad. Bliższych informacji w tej sprawie udziela w Warszawie centrala Dematu, na prowincji zaś poszczególne oddziały tej instytucji.

KRONIKA.

Kalendarz. Wtorek, 4 lipca. Rz.-kat.: Jano Kalas. — Gr.-kat.: Juliana ap. — Słowiański: Weliśława.

— **S' an p wietrza** w dalszym ciągu niepewny, zmienny. Zaje się, nie wyszliśmy jeszcze z okresu deszczowego.

— **Wygrana milionówka.** W sobotnim ciągnięciu milionówki wylosowano numer 1,357,811. Wysłany do P. K. K. P. w Łodzi.

— **Konfiskata.** Skonfiskowany został nr. 145 czasopisma „Słowo Polskie“ za artykuł wstępny, który skesłono w całości.

— **Boisko Sokola-Macierzy.** Od dnia 3. lipca br. rozpoczynają się na odnowionym boisku ćwiczenia członków i młodzieży męskiej i żeńskiej. Muszą one jednak być celowo zorganizowane i odbywać się pod fachowym kierownictwem. Ćwiczenie luzem nie jest dozwolone, jak również użycie boiska bez wiedzy naczelnika i gospodarza. Dlatego wzywa się członków, oraz chcących być członkami czynnymi, by się zgłaszały w kancelarii Macierzy ul. Zimorowicza 8, codziennie (z wyjątkiem świąt) od 18 do 20 godz. do ćwiczeń gimnastycznych, lekkiej atletyki, palanta, piłki koszykowej, nożnej, uszatej, jazdy konnej, biegów i

marszów oraz turystyki i t. p. i tam otrzymają wszelkie wskazówki i przydział czasu, oraz rodzaj treningu. Tramwaj na miejscu, wygodne szatnie i tusze, wszelkie przyrządy i fachowe kierownictwo powinny zachęcić do najlichnniejszego korzystania z tak pięknego terenu olbrzymim kosztem przystosowanego dla społeczeństwa polskiego.

— **Poświęcenie nowej placówki.** Minionej niedziei poświęcił ks. sekretarz Chwiut przy ulicy Ossolińskich 16 odnowiony zakład typograficzny L. Wisniwskiego niemniej biuro przedsiębiorstw budowlanych i wodnych „Kalew“. Uczyli się zgromadziła liczny h przed stawiciele władz, instytucji i zrzeczeń, z których zabierali głos: Prezydent Numann, adwokat dr. S. Korytko, radca J. B. Cholewicki, prokurator Z. Pakliowski, W. J. Kiewicz, dyr. Szczurkiewicz, ppłk. inż. K. Baranowicz i. i.

— **Książki dla szkół powszechnych w pow. łuckim.** Amerykański Czerwony Krzyż, który tyle już dobrego uczynił w Polsce, nadesłał na ręce p. Emilji W. ligóskiej prezesa P. Ludmilo-Wschodniego Okręgu P. T. C. K., książki dla szkół powszechnych pow. łuckiego, w ilości około 1400 sztuk. Są to podręczniki szkolne, a mianowicie: czytanki Nowiadowskiej, gramatyka polska Szobera, zbiór zadań Rudnikiej, arytmetyka Si rzputowskiego, geometria Gabowskiego, geografia Szwickiego, historia Polski Smoleńskiego i opowiadania z dziejów ojczyźtych Gebertów.

Kresy wschodnie przyjęłyby z radością wiść, z Amerykański Czerwony Krzyż znalazł wśród nas naśladowców, podręczników bowiem szkolnych potrzebują one bardzo.

— **V. Polski Kongres przeciw alkoholizmowi** odbędzie się w dniach 8, 9 i 10 lipca 1922 r. w Aul Uniwersyteckiej w Warszawie. Zadaniem Kongresu jest wykazanie doniosłości zagadnienia oraz podanie sposobów współpracy wszystkich wstaw walca z alkoholizmem.

Stan jej obecny omawia dr. S. Mikołajski w „Gazecie“, który podał onegdaj „Gazeta Lwowska“.

— **Ro prawa przeciw Dąbalski.** Dziś rozpoczyna się przed sądem karnym w Warszawie rozprawa przeciw posłowi Dąbalski, oskarżonemu o kłamstwo i działalność w Polsce. Podczas rozprawy zmałh sędzi będzie ochraniały przez specjalne oddziały policji.

— **Ks. Okon przy jra y.** Wczoraj przybyło do Warszawy około 800 włościan na Zjazd radyalnego stronnictwa chłopskiego, pod przewodnictwem ks. Okonia. Podczas Zjazdu odbywanego pod gołem niebem, wynika między zgromadzonymi sprzeczka, przyczem padł kilka strzłów rewolwerowych. Jeden ranny, kilku kontuzjowanych.

— (t z) **Pożar staj i wojskowych.** W Stajem Siolu, pow. Bóbrka, spłonęły dosz zytne stajnie wojskowe, załogujące tam oddział piechoty, w których mieściły się znaczne zapasy siano i zboża. Od stajni zajął się budynek mieszkalny i również spłonął doszczętnie. Szkoda wynosi około 10 milionów Mk.

Dotychczasowe śledztwo wykazało, iż ogień został przez nieznanych sprawców podłożony.

— **Z Uniwesytu wileńskiego.** Przy wydziale przyrodniczo-matematycznym Uniwersytetu wileńskiego zostanie założone studjum rolnicze, na wzór istniejącego przy Uniwersytecie krakowskim. Studjum to funkcjonować będzie już z początkiem roku akademickiego 1922/3.

— **Dzi nikażo szwajcarscy w liczbie dwunastu osób** przybywają jutro o godzinie 9 rano, po wiedzieniu Warszawy i Wilna, gdzie ich goszczono bardzo serdecznie, do Lwowa. Na dworcu powitają ich przedstawiciele Rządu, miasta i prasy, poczem — po spożyciu śniadania — udadą się goście na zwiedzenie miasta, jego zabytków i muzeów. O godz. 2 min. 30 przyjmie ich obiadem w hotelu George'a Syndykat dziennikarzy polskich. Z hotelu udadzą się do panoramy Raclawickiej, na plac Targów wschodnich i na Wysoki Zamek; potem zjawią się na przedstawieniu w Teatrze miejskim. O godz. 9 wieczorem przybędą na wieczerzę, wydaną na ich cześć w hotelu Krakowskim przez Kasyno i Koło liter. artyst. W środę rano wyjeżdżają do Borysławia.

— **I. Kongres stenografów polskich systemu Gabelbergera i Polińskiego** odbędzie się w Politechnice warszawskiej d. 5 i 6 b. m. Obrady będą dotyczyć wprowadzenia nauki stenografji do programu szkół średnich ogólnie kształcących 5 b. m. o godz. 8:30 w kościele Zbawiciela odbędzie się nabożeństwo na intencję Kongresu.

— (t. z.) **Znawu waluciarze.** Czarna giełd nie zaprzęsta e swej działalności. W niedzielę przed. policji Mazur zauważył waluciarza Zacharjasza Melze a handlującego obcą monetą. Sprowadzono go na policję, gdzie znaleziono przy nim 300.000 Mk. ziem. i kilkanaście goarów. Pieniądże zdeponowano.

Prócz Melcera policja sprowadziła na inspekcję Jakóba Barana znanego waluczają z Ja owa oraz Szulę Głancera „kupca“ z Tomaszowa. Zaskoczyli ich w chwili, gdy Baran sprzedawał Głancrowi 13 sztuk srebrnych kor. aust. U Barana znaleziono 5 sztuk srebr. guldenów, 18 srebr. kor. austr. i 50 dolarów. I te pieniądze poszły do depozytu.

— (t. z.) **Odzyskana garderoba.** Posterunkowy Pankiewicz idąc w nocy na patrol ul. Kleparowską natknął się na dwóch złodziei, którzy na jego widok porzucili tłumok z garderobą i bielizną i uciekli przez Górę Stracenia. Odzyskane rzeczy są własnością ks. Olbrecha, katechety z Kleparowa.

— (t. z.) **Napad rabunkowy na akademika.** W nocy z soboty na niedzielę po godz. 12 na t. zw. Walach Gubernatorskich napadnięty przez dwóch bandytów akademik Leon Bryliński, który przyjechał do Lwowa z Kołomyj. Bandyci — według zeznań Brylińskiego na policji — grożąc mu śmiercią, wydarli mu pudełko tekturowe, w którym znajdowało się 120.000 Mk., a które Bryliński niósł w ręku. Bryliński nie jest w stanie objaśnić, w którym kierunku bandyci zbiegli.

Jak się dowiadujemy Bryliński jest ukraincem i słuchaczem praw tajnego uniwersytetu ukr. Do Lwowa przybył rzekomo celem odwiedzin brata.

O ile się wydaje napad ten był sfigowanym. Śledztwo w tej sprawie prowadzi komisarz Batorski.

— (t. z.) **Bandyci porachunki.** W ul. Kasztelańskiej na przedmieściu Gródeckim został przez nieznaną sprawców przebitą nożem niejaki Stanisław Jasiński, znany na Gródeckim pod pseudonimem „Szczura“. Jestto jakiś stary porachunek między naszymi domorosłymi apaszami. „Szczura“ opatrzyło pogotowie ratunkowe i w groźnym stanie odwiezło go do szpitala.

— (t. z.) **Wandalki.** Policja przyaresztowała Józefa Bernacką i Martę Tycholio, obie zamieszkały przy ul. Gębokiej 27, za niszczenie grobów i niszczenie kwiatów na cmentarzu Łyczakowskim.

— (t. z.) **Kradzież na szkodę wojska.** Wachmistrz Zbarański z 6 Dyw. wojsk. zastawił rzekomo 5 worków owsa (własność wojskowa) u Ciny Haj ul. Szpitalna 4 za pobrane u niej drzewo. Manipulację tę zauważyła policja i przyaresztowała Cynę Haj, Zbarańskiego zaś odstawiła do Komandy miasta.

— (t. z.) **Kronika kradzieży.** Jakóbowi Balinowi ze Zbaraża skradziono w pociągu zdążającym do Lwowa kosz. w którym była garderoba, srebrna papierośnica i szpilka do krawatki z diamentkami, ogólnej wartości 160.000 Mk.

Oskar Baral doniósł policji, iż z boźnicy przy ul. Boimów skradziono mu t. zw. „tales“, wartości 100.000 Mk.

Również w tramwajach grasowali kieszonkowcy na potęgę. Inż. Konrad Bućka, zamieszkały w hotelu Wanda, uwiadomił policję, iż w tramwaju H. G. skradziono mu portfel ze 160.000 Mk. i dokumentami. Nadto w samym hotelu Helena Waniówna z Jarosławia skradła mu bieliznę.

Na szkodę dyrektora szkoły im. H. Sienkiewicza, Jana Miskiego, skradziono z kancelarii szkoły gotówkę 64.000 Mk., które dyrektor miał do wypłaty.

O iara złodziei padł i Józef Limbach, zamieszkały ul. Potockiego 20. Temu gdy wsiadał do pociągu w Brzechowicach sprytny rzezimieszek skradł zegarek złoty z łańcuszkiem, wartości 200.000 Mk.

— (t. z.) **Echa podminowania koszar policji.** W sprawie zamachu dynamitowego na koszarę policji w Sądowej Wiszni toczy się energiczne śledztwo. Dotychczas aresztowano jednego b. oficera zandarmerji ukr., jednego b. oficera armji zach.-ukr. czterech abiturjentów gimn. i 10 studentów. Istnieje silne podejrzenie, że główną siódzibą bojówek uk. jest Przemysł.

— (t. z.) **Kradzieże na prowincji.** Niewysłędzeni sprawcy dostali się do kancelarii zarządu dóbr w Czarnołożcach, pow. stanisławowskiego i skradli na szkodę p. Adama Ryłskiego, właściciela dóbr, dubeltówkę, futro podróżne i krótki kożuszek. Łącznej wartości 400.000 Mk. Istnieje silne podejrzenie, iż złodzieje ci przybyli na gościnnie występy ze Lwowa.

W Pochowie wielkim pod Żabiem, koniokrady skradli nocą z pastwiska na szkodę Iwana Bendreka

klacz ze zrebieni m, zaś na szkodę Łukiana Patron klacz, łącznej wartości miliona marek.

Matura.

Dnia 30 i 31 maja b. r. odbył się egzamin dojrzałości w państw. gimnazjum II. w Jarosławiu pod przewodnictwem p. Stanisława Niemczyckiego, prof. Akademji Weterynaryi we Lwowie. Świadectwo dojrzałości otrzymali: Barański Mieczysław, Bziub Stanisław, Gustowicz Marjan, Kratz Romer, Lachman Ryszard, Markowski Jerzy, Mulicki Tadeusz, Orbach Jonasz, Pszona Feliks, Ralski Sławomir, Sechler Alfred (celuj.), Steczko Edward (celuj.), Wraga Julian

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, w poniedziałek „Kłątwa“, tragedia Wyspiańskiego (ostatni gościnnie występy Ordona-Sosnowskiej).

Repertuar Teatru Małego (ul. Gródecka 2).

Dziś, w poniedziałek „Kochanek z obłoków“, komedia w 3 aktach Beera i Verneuilia.

Repertuar Teatru Nowości.

Dziś, w poniedziałek „Kuzynek z Honolulu“, operetka Kinnekego.

Operetka w Teatrze Wielkim. Teatr Nowości z powodu budowy kanalizacji będzie przez lipiec zamknięty. Cały zespół operetkowy przenosi się na ten miesiąc do Teatru Wielkiego i rozpoczyna swe występy we wtorek.

Wieczór autorski W. Raorla, znanego satyryka i Tad. Nittmana, cenionego poety-żołnierza odbędzie się w Stanisławowie w sali Moniuszki, w d. 5 b. m. Nie wątpimy, iż zdobędzie zupełne powodzenie.

Przypomnienie tragicznej wyprawy podbiegunowej.

W najbliższym czasie upłynie 25 lat od pamiętnej daty 11. lipca 1897 r., kiedy to Salomon August Andrée podjął wraz z dwoma współtowarzyszami Fraenklem i Strindbergiem wyprawę balonem w celu odkrycia bieguna północnego, którato podróż była podówczas bardzo ryzykowna i wymagała wielkiej siły woli i odwagi. Fakt ten będzie niewątpiwie przypomniany szerokiemu ogółowi prasy polskiej i omówiony szczegółowiej z punktu widzenia fachowego przez siły kompetentne, celem przeto niniejszej wzmianki jest jedynie zwrócenie uwagi na datę zbliżającej się rocznicy zdarzenia, tragicznie — jak zresztą wiadomo — i tajemniczo zakończonego, które z końcem ubiegłego stulecia obudziło najwyższe zainteresowanie całego świata naukowego i najszerzego ogółu kulturalnego.

Adam Hayder, naucz. gimn.

Przebiecie bagną kapłana W. P.

(t. z.) Dziś o godz. 4 nad ranem powracał z „lumpki“ pewien kapitan weterynaryi w towarzystwie damy, prawdopodobnie swej żony i jakiegoś technika. Wszyscy troje jechali wózkami. W chwili, gdy przejeżdżali obok parku Stryńskiego, z poza drzew wyłoniły się postacie sześciu bandytów, którzy z okrzykiem: „Bij!“ obskoczyli wózek dookoła. Zanim kapitan zdążył pomyśleć o obronie, otrzymał silne

połknięcie bagnetem w krzyże, tak, że zboczony krwią runął na siedzenie wózka, technik zaś uderzony został tępem narzędziem w głowę.

Towarzyszającą im damą poczęła przeraźliwym głosem wołać o ratunek. Ponieważ był już biały dzień, napastnicy uciekli w głąb parku, poranieni zaś udali się na stację ratunkową, która opatrzyła ich rany.

Dziwna rzecz, iż ów kapitan, jakoteż technik nie chcieli podać swych nazwisk dyżurnemu lekarzowi, również nie uwiadomili policji o dokonanym napadzie.

Niewiadomo czy ma się tu do czynienia z aktem zemsty, czy też ze zwykłym napadem rabunkowym.

Bandyci narkotyzują poczem kradną.

(t. z.) Do tut. okr. Urzędu śledczego nadeszło doniesienie policji stanisławowskiej, iż on gdaj w nocy dwaj bandyci dostali się do mieszkania Dawida Schragera, zam. w Stanisławowie przy ul. Belwederskiej l. 36 rozpylili w pokoju jakiś środek usypiający i na oczekaniu zanarkotyzowali Schragera i tegoż żonę, poczem całkiem śmiało przystąpili do obrabowania mieszkania. Byli to jacyś złodziejscy dzielnicy, gdyż zabrali jedynie rzeczy więcej wartościowe. I tak zabrali łańcuszek złoty i zegarek Roskopf łącznej wartości 40.000 Mk., gotówką 20.000 Mk. oraz czek krajowej kasy pożyczkowej na 20 milionów Mk., wystawiony na nazwisko Henryka Waffenberg. Zanim się Schragera obudzili, bandyci z łupem byli już daleko.

Napad zamaskowanych bandytów.

(t. z.) We wsi Giedarowie pow. Łańcut wpa dło onegdaj w nocy czterech zamaskowanych i uzbrojonych w karabiny bandytów do mieszkania Marii Żychowej. Jeden z nich zaświecił latarkę elektryczną i skierowawszy lufę karabinu do jej pierśi pytał ostro:

Gdzie jest ten gość z Ameryki?

Ż chowa domyśliła się odrazu o kogo bandytm chodzi. Z Ameryki przybył niejaki Jędrzej Szantula który przywiózł znacznie za gotówkę. Szantula mieszkał przez kilka dni u Żychowej poczem wyjechał do Starego Miasta, gdzie nawet kupił realność.

Bandyci, dowiedziawszy się, że Szantula ma pieniądze, przekonani, iż jeszcze przebywa u Żychowej, postanowili obrabować Amerykanina. Zawieśli się, gdyż Żychowa oświadczyła, że Szantula wyjechał.

Bandyci przeprowadzili w domu Żychowej skrętnie poszukiwania, znaleźli jednak za led 1500 Mp.

Policja, dowiedziawszy się o napadzie, wszczęła w tej sprawie energiczne śledztwo.

Gołąb szpiegowski we Lwowie.

(t. z.) Ucenica 6-tej kl. PP. Sakramentek pna Nusia Grywińska zauważyła wczoraj gołębia, krążącego przy ul. Grotgera l. 3. Gdy gołąb uśiadł pna Nusia zdolała gołębia przychwycić. Okazało się, że jest on gołębiem pocztowym, gdyż miał na szyi obrączkę, a na niej wyryte numery i litery. Była to szyfrowana korespondencja szpiegowska.

Energiczna pama oddała sprawę władzom wojskowym i nie ulega wątpliwości, że ma się tu do czynienia z gołębiem, którego używano do szpiegowskich celów niemieckich.

Z muzyki.

Z końcem roku szkolnego rozpoczęły się koncerty abiturjentów Konserwatorium Polskiego Towarzystwa muzycznego. Szereg tych produkcji zamknięł w ubiegłym tygodniu wieczór — urządzony na dochód kolonii wakacyjnych, zapelniony udatnymi popisami celujących uczniów i uczenie z klasy śpiewu solowego prof. A. Dianiego.

W kursie prowadzonym przez tego artystę-pedagoga nie brak pięknych i wydatnych głosów, do których też zaliczyć wypadają materiały wokalne pań M. Kisielewskiej i K. Inasieńskiej. Tylko poczucie rytmiczne ostatniej z powyżej wymienionych śpiewaczek pozostawia jeszcze coś do życzenia.

Referat niniejszy obejmuje popisy w drugiej części produkcji, którą rozpoczęła z powodzeniem wykazująca ładny dźwięk głosu p. Helowkówna. Większy o wiele sukces odniosła doskonała wykonawczyni modlitwy z „Tanhausera“ i arii z „Aidy“ p. S. Frischowa. Umiejętnie ustawiony i typowo dramatyczny jej sopran zapowiada tej śpiewaczce sporo sukcesów, w przyszłości jeszcze intensywniejszych.

Postępując w porządku chronologicznym programu, poświęcam dopiero pod koniec sprawoz-

dania krótką wzmiankę p. S. Szotarskiej. Nazwisko jej wypadłoby umieścić na czele mniejszego referatu, uwzględniając najwięcej obicujący, o metalicznym dźwięku i doskonale wyszkolony sopran koncertantki. Jako wykonawczyni solowych utworów i współdziałająca w duecie wywołała p. Szotarska serdeczne okłaski w audytorjum.

Gdy mowa o poważniejszych sukcesach, wypadła też wymienić wielce uzdolnionego śpiewaka p. J. Masłowskiego, wykazującego ostatnimi czasy postępy wyjątkowo wielkie. Stylowe i pełne zrozumienia wykonanie arji Leporella i z „Don Juana“ i drugiej — również Mozarta — z „Zaczarowanego fletu“ zaskarbiło p. Masłowskiemu sporo gromkich okłasków.

*

Trzeci z rzędu popis doroczny uczniów kursu pianistowskiego (najwyższego) zasługiwał rzetelnie na miano koncertu. Gra młodych adeptów sztuki, uczennic i uczniów prof. W. Friemanna, zbliżyła się bowiem pod względem zrozumienia i brawury, a zwłaszcza techniki już bardzo wydoskonalonej częstokroć do poziomu wirtuozostwa.

Z pięciu interpretacji, istotnie zachwycających słuchaczy, wymieniam na pierwszym miejscu znakomitą grę p. C. Wohlmanówny, w której zajaśniała pewna i przejrzysta, urągająca wszelkim trudnościom technika. Temperament ognisty i muzyczne zrozumienie pianistki składają się — łącznie z tą brawurą — na całość pierwszorzędną i porywającą, prawdziwie artystyczną.

Zmieniając cokolwiek układ powyższych superlatywów, z niemniejszym zachwytem mógłbym ocenić świetną grę p. H. Bartłówny wykonawczyni ostatniej części koncertu Saint-Saensa. Szybkie, nadzwyczaj śmiałe „tempo“ gry, potęgowało jeszcze trudności, pokonane tak nienaganne i — rzecz można — w sposób imponujący.

Zasobów pięknej i wiele wytrzymałcej techniki nie można również odmówić bardzo uzdolnionej pianistce p. J. Grzegoszewiczówny. Na tym punkcie interpretacja koncertu Chopina F—moll (część I.) nie pozostawiała do życzenia. Szkoda tylko, że do koncertowego wykonania dzieł Chopina nie wystarcza sama technika: ten arcy mistrz wymaga ponadto sporo odczucia swych utworów i nieco więcej uduchowionego frazowania. — Z werwą odegrany koncert Schumanna A—moll (p. A. Felsówna), wywołał również sporo serdecznych okłasków. Pierwszej tylko w tym programie interpretacji (koncert Griega A—moll, wykonany przez p. Gimpla) słyszeć nie mogłem, relację o tym jedynym numerze podaje na podstawie zdania rzeczoznawców, — którzy stwierdzili duże, oparte na technice powodzenie koncertanta.

Całość produkcji wywarła jak najbardziej korzystne wrażenie.

Fr. Neuhauser.

Student Politechniki przy pracy.

(mg) Niedawno uczestniczyło społeczeństwo lwowskie w uroczystości wkopania pierwszej łopaty w grunt pod budowę drugiego Domu Techników, podziwając przedsiębiorczość i gotowość do ofiar młodzieży naszej, która podjęła się własnymi rękami wnieść ten niezbędny dziś potrzebny budynek. I oto widzimy, że nie było to lekkomyślnie wyrzuczone słowo, ale zamiar istotny, spowodowany chęcią przyłączenia z pomocą bezdomnym kolegom — zamiar, który już przyobleka się w kształty realne, z dniem każdym rosnące.

Dzięki inicjatywie sekcji propagandy komitetu budowy II. Domu Techników, grono dziennikarzy zwiędziło w sobotę plac budowy i biura administracyjne Komitetu, by przekonać się naocznie o postępie roboty.

Już na przestrzeni kilkudziesięciu metrów przed placem budowy na wzgórzu kałedkiem widzimy młodych ludzi w błękitnych bluzach z łopatami w ręku: to członkowie technicznej drużyny robotniczej, zajęci budową drogi do nowego Domu. Tam znów automobil kierowany ręką szoferki-technika dowozi żwir na beton do budowy. Dalej pracuje dziarsko reszta drużyny przy kopaniu rowów pod fundament. Żwawo idzie robota, bo już wkrótce rozpocznie się wznoszenie

murów. Obliczono, że technicy pracują o 55 proc. wydatniej od zawodowego robotnika.

Godna podziwu jest solidarność, z jaką ogół słuchaczy Politechniki zobowiązał się do roboty; każdy kto zgłasza się do pracy, przechodzi przez sosisła ewidencję Komitetu i składa pisemnie słowo honoru, zobowiązując się do pracy przez 8 dni roboczych po 8 godzin dziennie. Koleżanki oraz słabsi fizycznie przyczyniają się do dzieła pracą biurową. Na 2.500 słuchaczy Politechniki zgłosiło się już 2.300. Pracujący dzielą się na 50 drużyn roboczych, liczących przeciętnie po 50 ludzi i wyznaczonych już z góry na szereg tygodni. W jednym tygodniu udzieli wojskowość robotników-żołnierzy.

Dla pokrzepienia strudzonych pracą techników urządziła Liga Kobiet na placu budowy kantinę, w której pracują panie: Bartłowa, Meyerowa, Mościcka, Dobrowolska i inne.

Komitet budowy pod przewodnictwem rektora Hubera dzieli się na 4 sekcje: propagandy (przew. red. Laskownicki), finansową (przew. dyr. Boziewicz), techniczną (prezes Dyrekcji Odbudowy Welcher) i kierownictwa drużyn (organizator słuchacz Polit. Kowalski, kierownik drużyn kol. Ziemiński, zastępca kol. Unger).

Biura Komitetu mieszczą się w gmachu Politechniki, podzielone na 7 referatów: pracy, ewidencji, gospodarczej, kasowy, sekretariat i ref. prasowy. Sekcja propagandy urzędowała w filii Politechniki przy ul. Sapielhy 55.

Przy tak wydatnej i gorliwej robocie Domu Techników stanąć niezawodnie rychło pod dachem. Największy kłopot tylko, czy wystarczy pieniędzy na materiał i tę część robocizny, którą muszą wykonać fachowi murarze. Niechże zatem społeczeństwo nasze złoży czynny dowód uznania i sympatii dla dzielnych techników i ofiarnością swą dopomoże im do szybkiego ukończenia budowy.

TELEGRAMY.

CO NA TO WATYKAN?

Kowno. (AW.) „Elta“ podaje, że miński trybunał rewolucyjny skazał za opór przeciw zabieraniu kosztowności kościelnych w Mińsku księdza Lisowskiego na rozstrzelanie, dwu innych księży zaś na karę więzienia od 2 do 3 miesięcy.

NAPADY LITEWSKIE.

Warszawa. (AW.) „Przegląd Wieczorny“ donosi, że Litwini w ostatnich czasach urządzają planowe napady na polskie posterunki policyjne w pasie neutralnym, znajdującym się między Litwą a Polską. Według wyjaśnień czynników miarodajnych napady te organizuje rząd kowieński. W związku z tymi napadami i z napływem czynników niepożądanych ze strony Kowieńszczyzny na terytorjum pasa neutralnego, Ministerstwo spraw zewnętrznych wystąpić ma na jednym z najbliższych posiedzeń Rady ministrów w wnioskiem o całkowite oddanie pod kompetencję Ministerstwa spraw wewnętrznych baonów celnych, stojących na granicy Litwy Kowieńskiej. Wniosek ten wiąże się ściśle ze sprawą reorganizacji ochrony granicy wschodniej w myśl uchwały Rady ministrów z 23. maja r. b.

WAKUJĄCE TEKLI.

Warszawa. (AW.) Sprawa obsadzenia tekli Poczt i Telegrafów jest dotychczas niezdecydowaną. Również stanowisko Ministra oświaty na razie ma być nieobsadzone. Kierownictwo tego resortu obejmuje prawdopodobnie p. Stanisław Michalski, naczelnik wydziału nauki pozaszkolnej w Ministerstwie oświaty.

DZIENNIKARZE SZWAJCARSCY W WILNIE.

Wilno. (AW.) W sobotę przybyli tu dziennikarze szwajcarscy. W ciągu niedzieli zwiedzali zabytki miasta i złożyli wizytę delegatowi rządu p. Romanowi, z którym prowadzili rozmowę na temat stosunków narodowościowych na Wileńszczyźnie. Następnie odwiedzili gen. Żeligowskiego. Po wizycie u niego oświadczyli, że generał ten jest dla nich usobieniem Polski walczącej o swe prawa pokojowe i o stosunki oparte na słuszości. Na bankiecie wydanym przez Tow. Dziennikarzy p. Roman witał Szwajcarów jako przedstawicieli narodu, miłującego wolność i wniósł na cześć narodu szwajcarskiego okrzyk.

Rektor Parczewski wspomniiał, że pamięta czas 1863 roku, gdy emigranci polscy znajdowali przytułek w Szwajcarii. W imieniu Szwajcarów przemawiał p. Mithodt, szczególnie serdecznie mówiąc o obecnym na tym bankiecie generale Żeligowskiem.

PRASA WŁOSKA O POLSCE.

Rzym. Dziennikarze włoscy, którzy powrócili z wycieczki do Polski, zamieszczają w swoich dziennikach artykuły pełne sympatii dla narodu polskiego. „Corriere della Sera“ pisze: Włochy sympatyzowały zawsze z Polską. To też interesy Polski były gorąco bronione na konferencji pokojowej, zarówno przez delegację włoską, jak i przez całą prasę włoską. Dziennik zaznacza, że ścisła współpraca polityczna i ekonomiczna jest zapewniona w stosunkach polsko-włoskich, które obecnie są bardzo serdeczne.

ZAPRZECZENIE POGŁOSEK.

Warszawa. (AW.) „Kurier“ donosi, że wszelkie pogłoski rozszerzane w dniu wczorajszym po Warszawie o zamachu na życie generała Stanisława Szeptyckiego są absolutnie nieprawdziwe. W rozmowie z przedstawicielem „Kurjera“ p. generala zaznaczył z naciskiem, iż nie było ani zamachu, ani żadnych przygotowań do zamachu i oświadczył, że od chwili wejścia wojsk polskich na G. Śląsk, panuje w polskiej części tego kraju zupełny spokój i wzorowy porządek.

ZATRZYMANIE PAROWCA AMERYKAŃSKIEGO PRZEZ WŁADZE SOWIECKIE.

Paryż. (PAT.) Havas. Donoszą z Konstantynopola, że władze sowieckie na Krymie poleciły zatrzymać jeden z parowców amerykańskich.

Proces Puzappu.

(Piętnasty dzień rozprawy).

(t. z.) Po piątkowej przerwie, spowodowanej niedyspozycją przewodniczącego trybunału radcy Dworzaka, w sobotę dokończono przesłuchania świadków. Zeznawał

starosta Stoński

b. referent Wydziału aprow. Zeznawał on bardzo korzystnie dla oskarżonych. Stwierdził on, że widząc iż niektóre towary zamagazynowane w Agencji Puzappu poczynają się psuć, wydał polecenie Dyrekcji Agencji, by towary te spiedzawano każdemu kto tylko się trafi. Na zapytanie prokuratora, czy było to zgodne z przepisami WAMY oświadcza, że mniej zwracał uwagi na suche przepisy a więcej na to, co mu dyktował zdrowy rozum.

Następny świadek

J. Koniarek

b. naczelny kontrolor Centrali Puzappu w Warszawie. Do Lwowa przybył na żądanie lwowskiego Wydziału aprow. celem dokonania kontroli w magazynach Agencji. Rzeczywiście, znalazł on w Agencji wielkie nieporządki, które uniemożliwiły mu dokładne przeprowadzenie kontroli. Wydał więc zarządzenie, ażeby nieporządki te bezwzględnie usunięto, poczem odjechał i o wyniku kontroli złożył dokładny raport Centrali Puzappu.

Na tem zakończono przesłuchanie świadków, poczem nastąpiło odczytywanie całego stosu aktów śledczych.

Kursy giełdowe.

Lwów, dnia 3 lipca godz. 10:30.

Marki niemieckie	11:90	(12:30—12:40)
Franki francuskie	398	(000—000)
Franki szwajcarskie	913	(—)
Funt sterlingi	21.160	(— —)
Korony niem.-aust.	24—00	(24—26)
Wiedeń	00—00	(24—25.5)
Korony czeskie	87—00	(93—94.5)
Praga, wypłata	00—00:00	(94—95.5)
Lei	—	(00—00:00)
Liry	222	(—)
Budapest	—	(—)
Paryż	—	(000:00—000:00)
Berlin	—	(12:25—12:40)
Dolary amerykańskie	4761—4810	(4840—4850)
kanadyjskie	4713—4761	(—)
Zurych Marki polskie	00:00	

W m. niem. tendencja niżkowa.

Uwaga: Pierwsza cyfra wskazuje kurs informacyjny, druga, w nawiasie, kurs oficjalnej giełdy.

